

Сарајево, 29.03.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 22.03.2021. - 26.03.2021.**

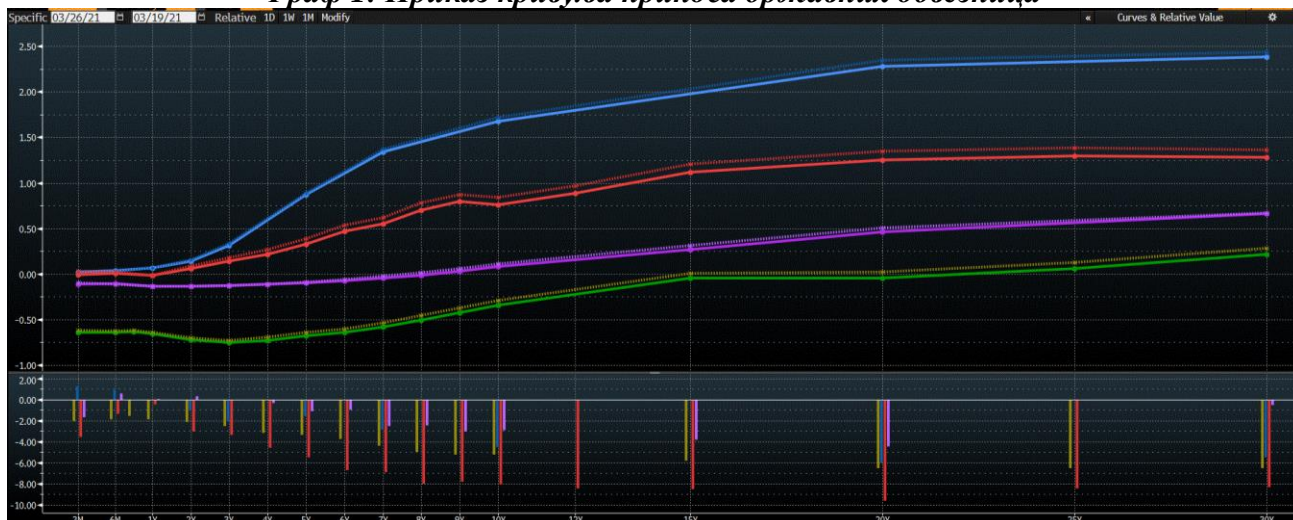
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапана		
	19.3.21	-	26.3.21	19.3.21	-	26.3.21	19.3.21	-	26.3.21	19.3.21	-	26.3.21
2 године	-0,70	-	-0,72	0,15	-	0,14	0,09	-	0,06	-0,14	-	-0,14
5 година	-0,65	-	-0,68	0,88	-	0,87	0,39	-	0,33	-0,09	-	-0,10
10 година	-0,29	-	-0,35	1,72	-	1,68	0,84	-	0,76	0,11	-	0,08

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	19.3.21	-	26.3.21
3 мјесеца	-0,594	-	-0,607
6 мјесеци	-0,627	-	-0,645
1 година	-0,618	-	-0,594

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 26.03.2021. године (пуне линије) и 19.03.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Почетком седмице објављени подаци ЕЦБ су показали да је учешће у билансу ове институције по основу ПЕПП програма у прошлој седмици повећан за 21,1 милијарду EUR. Ова промјена указује на то да би седмичне куповине требало да буду знатно веће у поређењу с износима који су забиљежени у протеклих неколико седмица. Наведено одражава став предсједнице Lagarde након одржане сједнице УВ да би могло доћи до значајног повећања куповина у долазећем периоду. Овакве информације заједно с поновним растом броја заражених и наставком провођења рестриктивних мјера, одразиле су се на пад приноса обвезница еврозоне током прошле седмице. Приноси њемачких обвезница су смањени између 2 и 6 базних поена. Приноси италијанских обвезница су забиљежили пад од 2 и 4 базних поена. Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да еврозона може очекивати позитивне ефекте „прелијевања“ од стимуланса из САД јер сматра да би то могло да утиче на раст извоза из еврозоне.

Истовремено, Lane оправдава спорији темпо дистрибуције стимулативних мјера у еврозони структуром овог блока. Члан УВ ЕЦБ Knot је сугерисао да би на љето обим куповина по овом основу могао бити смањен уколико се економија буде кретала у складу с очекивањима. Такође, додао је да је могуће да се почне разматрати начин повлачења до сада невиђених монетарних стимуланса некада крајем ове године уколико чланице направе довољан напредак везано за питање вакцинасања.

Deutsche Bundesbank је у мјесечном извјештају објавила да очекује снажнију економску контракцију Њемачке у I кварталу текуће године јер су рестриктивне мјере за сузбијање пандемије у просјеку строже него што је то био случај у кварталу раније. Поред тога, наводи се и да би повећане стопе ПДВ-а од почетка ове године, такође, могле играти улогу у томе. Централна банка Шпаније је, такође, смањила прогнозе економског раста земље за ову годину на 6% у односу на раније прогнозе од 6,8%, како је наведено, због чињенице да ће I квартал бити слабији у односу на очекивања од прије 3 мјесеца, као и због споријег процеса употребе средстава из ЕУ фонда опоравка, у односу на очекивања.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	МАР	49,1	52,5	48,8
2.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	12,5%	12,3%	12,5%
3.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈАН	-	30,5	36,7
4.	Биланс текућег рачуна – Италија (у милијардама EUR)	ЈАН	-	0,71	6,72
5.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	МАР	-14,5	-10,8	-14,8
6.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	МАР	93,2	96,6	92,7
7.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	АПР	-12,1	-6,2	-12,7
8.	Индекс пословног повјерења – Француска	МАР	91	97	90
9.	Индекс пословног повјерења – Италија	МАР	--	93,9	93,3
10.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ЈАН	-	-3,8%	-2,9%
11.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ЈАН	-	-1,6%	-0,5%
12.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	-13,5%	-11,6%
13.	Обима малопродаје – Финска (Г/Г) прелим.	ФЕБ	-	2,8%	5,1%
14.	Стопа незапослености – Грчка (квартал)	IV квартал	-	16,2%	16,2%
15.	БДП – Холандија (квартално) финал.	IV квартал	-0,1%	-0,1	7,7%
16.	БДП – Шпанија (квартално) финал.	IV квартал	0,4%	0,0%	0,4%

САД

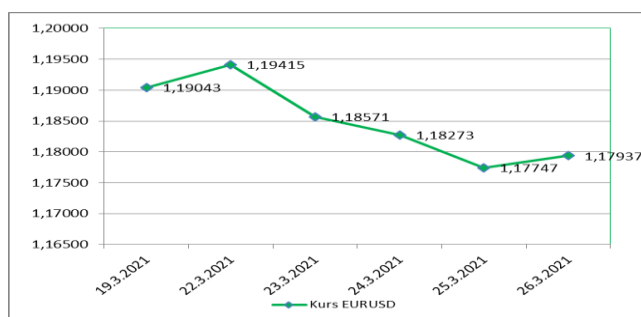
Економски савјетници предсједника Bidena припремају свеобухватни пакет у вриједности од 3 билиона USD како би подстакли економију, смањили емисију угљеника и смањили економску неједнакост, почевши од гигантског инфраструктурног плана који би се могао дјелимично финансирати повећањем пореза за корпорације и богате. Министрица финансија Yellen је пред Комитетом за финансијске услуге изјавила да ће повећање пореза бити потребно за финансирање наредних фаза Bidenovог економског плана, те додала да ће пакет који се састоји од инвестиција у људе и инфраструктуру помоћи стварању квалитетних радних мјеста у америчкој економији, а промјене пореске политике ће помоћи у финансирању тих програма. Током обраћања Сенату у сриједу предсједник Феда Powell је покушао да умањи забринутост, коју су покренули углавном републиканци, да би се економија могла прегријати због пакета фискалног подстицаја предсједника Bidena у вриједности од 1,9 билиона USD, те је одбацио страхове да би недавни раст дугорочних трошкова задуживања могао бити штетан за опоравак САД и додао да су се тржишта на уредан начин прилагодила побољшаним економским изгледима. Предсједник Феда из Ричмонда Barkin сматра да би економија САД можда могла бити припремљена за неколико година раста изнад тренда, јер ће можда домаћинства да потроше 2 билиона USD вишка уштеђевине која је генерисана у банкама током пандемије, док би инфлација могла бити нешто већа одређено вријеме.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Текући рачун (у млрд. USD) IV квартал	-188,0	-188,5	180,9
2.	Продаја нових кућа (М/М) ФЕБ	-5,7%	-18,2%	3,2%
3.	МБА апликације за хипотекарне кредите 19. март	-	-2,5%	-2,2%
4.	Поруцбине трајних добара Р ФЕБ	0,5%	-1,1%	3,5%
5.	РМИ индекс прерађивачког сектора Р МАР	59,5	59,0	58,6
6.	РМИ индекс услужног сектора Р МАР	60,1	60,0	59,8
7.	Композитни РМИ индекс Р МАР	-	59,1	59,5
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 20. март	730.000	684.000	781.000
9.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 13. март	4.000.000	3.870.000	4.134.000
10.	БДП Q/Q Т IV квартал	4,1%	4,3%	4,1%
11.	Лична потрошња Т IV квартал	2,4%	2,3%	2,4%
12.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ФЕБ	1,6%	1,6%	1,4%
13.	Лични доходак ФЕБ	-7,2%	-7,1%	10,1%
14.	Повјерење потрошача Уни.Мичиген F МАР	83,6	84,9	83,0

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1904 на ниво од 1,1794.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економија Велике Британије је током прошле године забиљежила пад од 10%, што је највећи пад у посљедњих 300 година, а економски савјетници Владе очекују да ће бити потребно до средине следеће године да се економија поврати на ниво који је имала прије пандемије. Главни економиста ВоЕ Haldane тврди да би економија у Великој Британији могла да доживи снажан опоравак, чак и уколико би потрошачи потрошили само мало уштеђевине која је акумулисана током кризе изазване Ковид19. Премијер Johnson је рекао ЕУ да ће Европа бити губитник уколико Великој Британији наметне блокаду увоза вакцина против Ковид19, јер је Брисел већ овластио службенике да забране пошिल्ке вакцина у земље које су оствариле боље резултате вакцинације своје популације. Крајем седмице је одржан виртуелни самит ЕУ гдје је предсједница ЕУ Комисије von der Leyen нагласила да је велика количина вакцина извезена у Велику Британију, износећи чињеницу о вакцинацији 2/3 грађана Велике Британије. Касније су Велика Британија и ЕУ у саопштењу истакле да, узимајући у обзир њихову независност, раде на специфичним корацима који се могу подузети у кратком, средњем и дугом року, с циљем да се креира win-win ситуација и да се прошири понуда вакцина за све грађане. Највеће свјетске централне банке, укључујући и ВоЕ, разматрају увођење дигиталних валута које би могле имати значајну улогу да међународна плаћања буду бржа и јефтинија, како за велике трансакције тако и за трансакције потрошача. Велика Британија и ЕУ су покренуле први корак од Брегзита у дијелу сарадње у вези с банкарским услугама. Постигнут је Меморандум о споразумијевању у дијелу финансијских услуга. Садржај и суштина споразума су договорени и сада се ради на формалном процесу валидације.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ	ФЕБ	-	86.600	-20.800
2.	ILO стопа незапослености (квартално)	ЈАН	5,2%	5,0%	5,1%
3.	Инфлација (Г/Г)	ФЕБ	0,8%	0,4%	0,7%
4.	Темељна инфлација (Г/Г)	ФЕБ	1,4%	0,9%	1,4%
5.	PMI прерађивачки сектор Р	МАР	55,0	57,9	55,1
6.	PMI услужни сектор Р	МАР	51,0	56,8	49,5
7.	PMI композитни индекс Р	МАР	51,4	56,6	49,6
8.	Малопродаја (Г/Г)	ФЕБ	-3,5%	-3,7%	-5,9%
9.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ФЕБ	-1,5	-1,2	-2,7
10.	Одобрени хипотекарни кредити	ФЕБ	95.000	87.700	97.400
11.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ФЕБ			

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,85828 на ниво од 0,85511, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3872 на ниво од 1,3789.

ЈАПАН

ВоЈ је у понедељак купила око 50 милијарди ETF-ова, упркос томе што је смањила референтни циљани ниво куповина ове активе. Након тога је саопштено да ће од 1. априла почети с примјеном нових смјерница везано за куповину ETF-ова, које су договорене на сједници одржаној претпрошле седмице. Ограничења куповина ETF-ова ће се односити на куповине повезане са ширим TOPIX индексом, док се неће односити на куповине повезане с просјечним индексом Nikkei. Гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да ће ВоЈ наставити с флексибилним куповинама ETF-ова још неко вријеме и да је прерано размишљати о изласку из монетарних олакшица, укључујући и куповине ETF-ова, као и да ће бити потребно неко вријеме да се дође до циљаног нивоа инфлације од 2%. Такође, Kuroda је изјавио да постоје различити изазови приликом управљања финансијским ризицима који су повезани с климом, као што су потешкоће у постављању тестова на стрес, као и недостатак података, али да ти изазови не треба да буду разлог смањења напора на рјешавању климатских ризика, упозоривши да би климатске промјене могле дугорочно дестабилизирати финансијски систем. Поред тога, Kuroda је додао да је утврђивање начина смањења емисије гасова стакленичких башта првенствено одговорност Владе, али и да централне банке морају предузети неопходне мјере против утицаја климатских промјена с обзиром да имају значајан утицај на економију. Анонимни извор наводи да ће ВоЈ заузети приступ којим ће умањити учешће у операцијама откупа обвезница од априла, а према новим смјерницама о монетарној политици које су усвојене прошле седмице. Нови приступ ће бити појашњен у распореду програма откупа обвезница за април у сриједу. Ово је уједно постао и фокус тржишта због наговјештаја о томе колику ће толеранцију у кретању приноса дозволити ВоЈ.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс F	ЈАН	99,1	98,5	97,7
2.	Коинцидирајући индекс F	ЈАН	91,7	90,3	87,4
3.	Продаја у супермаркетима (Г/Г)	ФЕБ	-	-2,1%	1,2%
4.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) F	ФЕБ	36,7%	36,7%	9,7%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	МАР	-	52,0	51,4
6.	PMI индекс услужног сектора Р	МАР	-	46,5	46,3
7.	Композитни PMI индекс Р	МАР	-	48,3	48,2

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 129,62 на ниво од 129,34. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа 108,88 на ниво од 109,64.

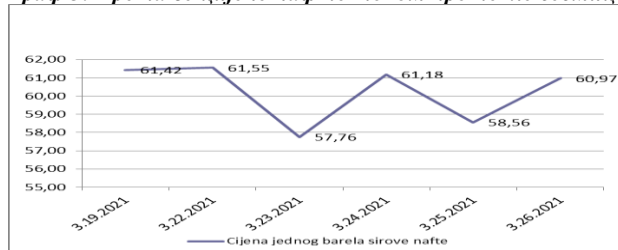

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,42 USD (54,89 EUR). Почетком седмице цијена нафте је смањена преко 6% на дневном нивоу под утицајем шпекулација да су залихе овог енергента у САД и прошле седмице забиљежиле раст, а што би био већ трећи седмични пад. Средином седмице ЕИА је објавила податак да су залихе нафте у САД у прошлој седмици забиљежиле раст од 1,912 милиона барела, како се и очекивало. Ипак, ове вијести нису утицале на даљи пад цијене јер је дошло до блокаде у испоруци нафте у Суецком каналу, гдје је један танкер блокирао пролаз. Након ових вијести, цијена нафте се поново вратила на ниво од 61 USD по барелу. Међутим, поново су у четвртак појачане забринутости око ефеката трећег циклуса заразе вирусом Ковид19, што је довело до пада цијене.

Аналитичари сматрају да проблем у транспорту нафте због блокаде Суецког канала вјероватно неће промијенити забринутости с којима се индустрија сада суочава, укључујући и забринутости да би економски опоравак могао бити спорији него што се очекује. У неким другим условима, блокирање канала би значило оштрији раст цијене. Ипак, садашња реакција није толико изражена због економских услова, као и због чињенице да је цијена нафте средином марта достигла највиши ниво у посљедњих годину дана. Током трговања у петак, цијена нафте је повећана јер су се појавиле забринутости да ће бити потребне седмице да се танкер који је блокирао Суецки канал измјести. Упркос оваквим очекивањима, цијена нафте се постепено смањује на седмичном нивоу. На овакав тренд утицај имају шпекулације да би ново затварање у ЕУ могло имати негативан ефекат по тражњу. Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је забиљежила пад од 0,73, трећу седмицу заредом. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 60,97 USD (51,70 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је, трећу седмицу заредом, смањена за 0,73%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.745,23 USD (1.466,05 EUR). Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију пада. Почетком седмице цијена злата је смањена јер су инвеститори били у ишчекивању резултата аукција америчких обвезница, а тренутно се приноси ових обвезница посматрају као кључни фактор за цијену злата. Поред тога, апрецијација USD је такође утицала на пад цијене злата, јер апрецијација USD умањује тражњу за овим племенитим металом као алтернативном инвестицијом.

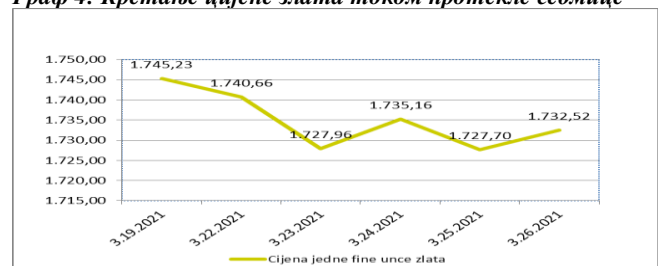
У посљедње двије седмице златом се трговало у уском распону након што је цијена забиљежила пад на најнижи ниво у посљедњих 9 мјесеци услед раније забиљеженог раста приноса државних обвезница.

Крајем седмице настављен је постепени пад цијене злата, углавном под утицајем очекивања око кретања приноса на државне обвезнице САД у наредном периоду.

Од почетка ове године цијена злата је смањена за око 9% као резултат оптимизма око опоравка након пандемије и раста приноса на државне обвезнице. Овакве околности су умањиле тражњу за традиционалним активама попут злата. Ипак, мјере монетарних политика и даље пружају одређену подршку злату те не дозвољавају његов значајнији пад. Цијена злата током трговања у петак није забиљежила значајне волатилности јер инвеститори још увијек процјењују глобални економски опоравак након пандемије, док се у Европи и даље повећава број заражених вирусом Ковид19. С друге стране, апрецијација долара ствара ограничење даљем расту цијене злата, те тако инвеститори углавном чекају сигнале с тржишта како би донијели нове одлуке.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.732,52 USD (1.469,02 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је, другу седмицу заредом, забиљежила пад за 0,44%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.